

Số: 09/TT DVNN- KN

V/v tăng cường thực hiện các biện pháp
kỹ thuật phòng và trị bệnh cho cá nuôi
giai đoạn chuyển mùa

Tứ Kỳ, ngày 05 tháng 5 năm 2022

Kính gửi:

- Ủy ban nhân dân các xã, thị trấn;
- Các cơ quan chuyên môn có liên quan.

Trong thời gian vừa qua, thời tiết chuyển mùa từ xuân sang hè với các diễn biến bất thường, môi trường ao nuôi bị ô nhiễm kéo dài nên làm các bệnh ký sinh trùng, vi khuẩn, virus... trong nuôi trồng thủy sản phát triển mạnh. Qua kiểm tra thực tế tại các ao nuôi ở các địa phương, hiện nay bệnh ký sinh trùng (*nấm mang, nấm thủy mi, trùng mỏ neo...*), bệnh thối mang, bệnh đốm đỏ do vi khuẩn, bệnh xuất huyết virus... vẫn đang phát triển trên các giống cá truyền thống (*cá trắm, cá trôi, cá chép...*) nhưng chưa được xử lý triệt để và dứt điểm.

Thực hiện công văn số 575/UBND- DVNN ngày 27/04/2022 của UBND huyện Tư Kỳ về việc tăng cường thực hiện các biện pháp phòng chống dịch bệnh trong sản xuất ngành thủy sản, Trung tâm Dịch vụ nông nghiệp huyện đề nghị UBND các xã, thị trấn chỉ đạo Đài Truyền thanh phối hợp với Hội Nông dân xã và Khuyến nông viên cơ sở tăng cường tuyên truyền, khuyến cáo các hộ nuôi thủy sản trên địa bàn thực hiện tốt một số biện pháp kỹ thuật sau:

1. Cải tạo và quản lý tốt môi trường ao nuôi, tăng cường sử dụng các biện pháp phòng bệnh tổng hợp

- Sau mỗi một chu kỳ nuôi cần tuân thủ quy trình cải tạo ao nuôi như sau: Tháo cạn nước, vét bớt bùn chỉ để 10 - 15 cm; bón vôi đều khắp ao 10 - 15 kg/100 m²; phơi đáy ao khô 7 - 10 ngày; cấp nước vào ao nuôi 50 - 60 cm; gây màu nước cho ao nuôi trước khi thả giống.

- Nguồn nước cấp vào ao đảm bảo sạch, nước phải qua lưới lọc để tránh các loại côn trùng, cá tạp, cá tự nhiên vào ao nuôi. Cá giống thả nuôi phải nhập từ những cơ sở ương nuôi có uy tín, có nguồn gốc rõ ràng. Trước khi đưa cá giống xuống ao nên tắm cho cá trong dung dịch muối (*NaCl*) với nồng độ 2- 3% trong thời gian 7-10 phút.

- Định kỳ 2 lần/tháng khử trùng nước ao nuôi bằng các loại thuốc khử trùng như: BKC, Iodin, Superclo... Có thể sử dụng vôi tôi pha với nước té đều khắp mặt ao vào lúc chiều mát với lượng 8-10 kg/sào. Sau khi sử dụng hóa chất khử trùng từ 7-10 ngày mới sử dụng các loại chế phẩm sinh học, men vi sinh như: Bio-zeo, EM, Baczyme...giúp làm sạch đáy ao, tạo môi trường nước trong sạch giúp cá phát triển tốt, hạn chế bệnh dịch.

- Tăng cường sức đề kháng cho cá bằng cách bổ sung vitamin C, men tiêu hóa trộn vào thức ăn trong thời gian 3 ngày liên tục/15 ngày.

- Việc thay nước ao nuôi hoặc cấp bổ sung cần đảm bảo nguồn nước sạch, an toàn dịch bệnh, đặc biệt trong những thời điểm nhạy cảm để phát sinh bệnh không nên thay nước nhằm đảm bảo an toàn sinh học cho ao nuôi, tránh nhiễm bệnh từ môi trường bên ngoài.

- Tăng cường kiểm tra các ao nuôi cá thịt sắp thu hoạch, thường xuyên sục khí, quạt nước vào thời điểm ban đêm và rạng sáng để đề phòng cá chết hàng loạt do thiếu dưỡng khí. Chuẩn bị máy phát điện để sẵn sàng sử dụng khi mất điện lưới.

- Theo dõi chặt chẽ dự báo thời tiết và hoạt động của cá vào thời điểm 2- 3h sáng hoặc lúc chiều tối, nếu cá có hiện tượng bị nổi đầu nhiều, bơi chậm và mệt cần phải khẩn trương sục khí hoặc sử dụng chế phẩm tạo dưỡng khí (*Nova-Oxygene, viên Oxy better...*), bơm thêm nước mới cấp cho ao nuôi.

2. Tăng cường kiểm tra, phát hiện và xử lý kịp thời, dứt điểm một số bệnh trên cá nuôi thả tại thời điểm hiện nay

2.1. Bệnh nấm mang, nấm thủy mi, trùng mỏ neo....

Các biện pháp phòng trị thực hiện theo hướng dẫn tại công văn số 05/TT DVNN- KN ngày 27/02/2022 của Trung tâm Dịch vụ nông nghiệp.

2.2. Bệnh thối mang do vi khuẩn

Bệnh thối mang do vi khuẩn thường xuất hiện vào thời điểm chuyển từ mùa xuân sang mùa hè, thích hợp ở nhiệt độ nước từ 25°C- 35°C. Bệnh có tỷ lệ chết cao, hay xảy ra ở cá nuôi lồng bè, ao nuôi mật độ cao, nước lưu thông kém, đáy ao có nhiều mùn bã hữu cơ.

Biểu hiện của bệnh: Cá bơi tách đàn, chậm chạp trên mặt nước, da cá chuyển sang màu đen, đặc biệt lá mang cá hoại tử màu nâu, dính nhiều bùn.

+ *Phòng bệnh:* Áp dụng các biện pháp tổng hợp đã nêu trên.

+ *Trị bệnh:* Khi phát hiện bệnh sớm cần phải điều trị ngay bằng kháng sinh: BIO AMOXICILLIN 50% FOR FISH hoặc BIO FLOR 50% FOR FISH (*liều lượng theo hướng dẫn của nhà sản xuất in trên bao bì*) trong 7 - 10 ngày. Hoặc có thể dùng các loại kháng sinh nhóm Oxytetracycline, Rifamycin, Erythromycine, Doxycycline... với liều lượng theo hướng dẫn của nhà sản xuất.

2.3. Bệnh đốm đỏ do vi khuẩn

Bệnh thường xuất hiện hầu hết trên các loài cá nước ngọt như cá trắm cỏ, rô phi, chép, trôi...Biểu hiện bệnh: cá kém ăn hoặc bỏ ăn, bơi lơ đãng trên tầng mặt, thân và đầu cá chuyển tối màu, mắt nhợt nhạt, xuất hiện các vết loét ăn sâu vào cơ thể, mắt lồi, hậu môn xuất huyết, bụng chướng to, các vây xơ rách và rụng dần, tỷ lệ chết cao từ 30 - 70%.

+ *Phòng bệnh:* Áp dụng các biện pháp tổng hợp đã nêu trên.

Giai đoạn 01 tháng trước chuyển mùa cần bổ sung thêm kháng sinh thủy sản và Vitamin C trộn thức ăn, cho ăn 3 ngày liên tục với liều lượng theo hướng dẫn của nhà sản xuất ghi trên bao bì.

+ *Trị bệnh:* Áp dụng ngay 3 bước điều trị như sau

Bước 1: Xử lý thay 30- 50% lượng nước ao nuôi, hòa thuốc sát trùng té lúc 8-9h sáng, vớt cá chết, thức ăn thừa, chất thải lắng gom lại chôn cùng vôi bột.

Bước 2: Tăng cường oxy hòa tan bằng sục khí, đảo nước hoặc rắc chế phẩm oxygen.

Bước 3: Dùng thuốc kháng sinh thủy sản như MD OXCIN, COTRIMIN, NOVAFLOR500, MD AMPINEOQUINE, KN 04-12, tỏi giã... kết hợp chế phẩm Vitamin C ngâm hòa tan trong nước rồi trộn vào thức ăn trước khi cho ăn từ 30 - 60 phút. Sử dụng 5 - 7 ngày liên tục.

2.4. Bệnh xuất huyết do virus

Bệnh xuất hiện nhiều trên các giống cá trắm cỏ, cá rô phi... Bệnh thường xảy ra vào cuối xuân, đầu hè. Biểu hiện khi cá bị bệnh là da đổi màu tối sẫm, khô ráp, toàn thân có hiện tượng xuất huyết, cá nổi lơ dờ trên tầng mặt, cá kém ăn hoặc bỏ ăn hoàn toàn; gốc vây, xoang mang xuất huyết, tơ mang màu đỏ hoặc trắng nhợt nhạt do mất máu... Nhìn chung dấu hiệu bên ngoài ít có sự biến đổi ngoại trừ những nơi bị xuất huyết. Trong xoang cơ thể, gan, thận, xuất huyết, trong ruột và dạ dày không có thức ăn, thành ruột bị xuất huyết. Bệnh có thể gây chết cho cá với tỷ lệ cao đến 100%.

+ Phòng bệnh: Áp dụng phòng bệnh tổng hợp như đã nêu ở trên, bổ sung Vitamin C và kháng sinh thủy sản trước 01 tháng mùa dịch, cho ăn 3 ngày liên tục.

+ Trị bệnh: Việc điều trị bệnh xuất huyết do virus thường kém hiệu quả, tốn kém. Áp dụng ngay 3 bước điều trị như bệnh Đốm đỏ để hạn chế bệnh kế phát gây ra cho cá.

2.5. Một số lưu ý trong quá trình điều trị bệnh trong ao nuôi thủy sản:

- Trong quá trình điều trị bệnh cho cá nuôi, nên tạm dừng các loại thức ăn thô xanh, vớt sạch lượng rau, cỏ còn tồn đọng dưới đáy ao để tránh ô nhiễm. Lượng thức ăn tổng hợp nên giảm 60- 70% so với mọi khi. Khi khỏi bệnh hoàn toàn mới khôi phục dần trở lại lượng thức ăn như ban đầu.

- Nên phối hợp dùng thuốc kháng sinh điều trị bệnh với việc dùng thuốc khử trùng (*BKC, Iodin, Chlorin...*) để sát khuẩn môi trường nước. Liều lượng thuốc sát khuẩn theo chỉ dẫn của nhà sản xuất.

- Có thể thay nước trong ao nuôi nhưng với mức không quá 50% lượng nước cũ trong ao, đồng thời thường xuyên sục khí cho ao nuôi tối thiểu mức 10h/ngày đêm.

Trên đây là hướng dẫn một số biện pháp phòng và trị bệnh cho cá nuôi thả trong giai đoạn chuyển mùa, Trung tâm Dịch vụ nông nghiệp huyện Tứ Kỳ đề nghị UBND các xã, thị trấn quan tâm chỉ đạo thực hiện./.

GIÁM ĐỐC

Nơi nhận:

- Như kính gửi;
- Lãnh đạo UBND (để báo cáo);
- Đài phát thanh (để phối hợp);
- Lưu:VP.

Nguyễn Đình Tính

